

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
bibliotekarzy, II etap edukacyjny

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Sylwią Bańczyk, **PODN Wodzisław Śląski**

SCENARIUSZ 1 z 1

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA uczniów klas VI - VIII szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ nauczyciela bibliotekarza (lekcja biblioteczna)

TEMAT: Podróż przez dzieje książki.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
- rozwijanie zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
- rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ – język polski, II etap edukacyjny

- (I.2.2) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio;
- (I.2.5) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych;
- (I.2.11) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- (II.3.1) identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny;
- (III.2.5) redaguje notatki.

METODY PRACY:

- podająca – rozmowa kierowana, elementy wykładu
- metoda eksponująca – film przedstawiający historię książki
- aktywizująca: burza mózgów

- praca z materiałem ilustracyjnym
- praca z tekstem
- forma pracy: zbiorowa i grupowa

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- film
- karty pracy
- aplikacja *LearningApps*
- aplikacja *Kahoot*
- komputer z dostępem do Internetu

PRZEWIDYWANY CZAS:

1 x 45 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Część 1. Nauczyciel wita się z uczniami i prosi o włączenie kamer, sprawdzając obecność.

Część 2. Nauczyciel proponuje uczniom zadanie oparte o metodę burzy mózgów zadając szereg pytań np.:

- *Jak wyglądała książka przed wynalezieniem druku?*
- *Jakich materiałów używano w przeszłości?*
- *Na czym pisano?*
- *Czym pisano?*
- *Czy książka była łatwo dostępna? Dlaczego tak/nie?*

Uczniowie spontanicznie odpowiadają.

Część 3. Nauczyciel prezentuje uczniom film *Dzieje książki od glinianej tabliczki do e-booka* https://www.youtube.com/watch?v=DVW-JE4_ujU dostępny online [dostęp: 19.08.2021]

Ćwiczenie 1

Nauczyciel prosi o włączenie kamer. Uczniowie analizują zadanie z nauczycielem. Nauczyciel zaprasza uczniów do ćwiczenia przesyłając im plik z kartą pracy *Dzieje książki od glinianej tabliczki do e-booka (Załącznik nr 1)*

[karta pracy przedstawia tabelkę z 10 pytaniami i 3 kolumnami. Ostatnia kolumna do uzupełnienia przez ucznia]

Uczniowie rozwiązują zadanie z karty pracy indywidualnie – odpowiadają na pytania na podstawie wiadomości uzyskanych po obejrzeniu filmu. Tabelkę mogą uczniowie uzupełniać online (plik edytowalny) lub wydrukować i uzupełnić.

Ćwiczenie 2

W następnej części lekcji nauczyciel robi wprowadzenie na temat podanych w karcie pracy (**Załącznik nr 2**) ilustracji, odwołując się do zdobytej przez uczniów wiedzy i używając właściwego nazewnictwa.

[karta pracy przedstawia tabelę z 6 ilustracjami i 2 kolumnami. W pierwszej ilustracje różnych form książki i postaci związane z historią książki; druga kolumna do uzupełnienia przez ucznia]

(Opis:

obrazek nr 1 - karta z rękopisu z ozdobnym inicjałem

obrazek nr 2 - tabliczka gliniana z pismem klinowym

obrazek nr 3 - papirus z kolorowymi hieroglifami i rysunkami bóstw

obrazek nr 4 - portret wynalazcy druku Jahannesa Gutenberga

obrazek nr 5 - rycina przedstawiająca średniowiecznego kopistę przy pracy

obrazek nr 6 - zielony czytnik ebooków

obrazek nr 7 - zbliżenie na ekran smartwatcha z tekstem książki

obrazek nr 8 - zdjęcie zwoju - pierwotnej postaci książki

obrazek nr 9 - zdjęcie współczesnej książki)

Część 4. Nauczyciel z uczniami utrwala poznane informacje i proponuje ćwiczenie

interaktywne przygotowane w aplikacji *LearningApps*. Uczniowie uzupełniają fragment tekstu podanymi wyrazami, wybierając odpowiedni wyraz z rozwijanej listy słów przy każdej luce w ćwiczeniu. (tekst adaptowany na podstawie książki *Opowieści o rzeczach powszednich* Władysława Kopalińskiego¹)

<https://learningapps.org/watch?v=pct2uqfu321> dostępny online [dostęp: 19.08.2021]

EWALUACJA ZAJĘĆ

W ramach ewaluacji proponuje ćwiczenie interaktywne w aplikacji *Kahoot*. Po skopiowaniu linku nauczyciel (jako gość lub zalogowany użytkownik) otwiera na swoim ekranie grę i podaje uczniom numer kodu. Uczniowie wpisują numer, wchodząc na stronę www.kahoot.it Nauczyciel czeka na wejście uczniów do gry (wpisują oni swoje *nicki*, a nauczyciel widzi na ekranie zapisane osoby) i następnie uruchamia *Kahoot*. Na ekranie nauczyciela pojawiają się pytania, a uczniowie na swoich urządzeniach wybierają jedną, poprawną odpowiedź (odpowiedzi w postaci kolorowych kart). Link do ćwiczenia <https://create.kahoot.it/share/ksiazka/a323ff24-77da-438f-a85c-bdf65ac2bc15> dostępny online [dostęp: 19.08.2021]

BIBLIOGRAFIA/ŹRÓDŁA

- Ćwiczenie interaktywne *Kahoot*
<https://create.kahoot.it/share/ksiazka/a323ff24-77da-438f-a85c-bdf65ac2bc15>
dostępny online [dostęp: 19.08.2021]
- Film *Dzieje książki od glinianej tabliczki do e-booka*
https://www.youtube.com/watch?v=DVW-JE4_ujU dostępny online [dostęp: 19.08.2021]
- Kopaliński W., *Opowieści o rzeczach powszednich*, Warszawa, Nasza Księgarnia
- Zadanie z lukami do ćwiczenia 3
<https://learningapps.org/watch?v=pct2uqfu321> dostępny online [dostęp: 19.08.2021]

¹ Kopaliński W., *Opowieści o rzeczach powszednich*, Warszawa, Nasza Księgarnia

ZAŁĄCZNIKI

- **Załącznik nr 1** - karta pracy *Dzieje książki od glinianej tabliczki do e-booka* do ćwiczenia 1
<https://drive.google.com/file/d/1fNQDZUhG2wTOnLoD9UMUUE-gQxpuSfp/view?usp=sharing> dostępny online [dostęp: 19.08.2021]
- **Załącznik nr 2** - karta pracy do ćwiczenia 2 (opis ilustracji)

KOMENTARZ

Podczas lekcji uczniowie poznają historię pisma i książki od czasów najdawniejszych do współczesnych. Nauczyciel stara się angażować uczniów do aktywnego udziału i wypowiedzania się na lekcji ze względu na dużą ilość informacji i faktów historycznych w celu zapamiętania dat, nazwisk, nazw własnych. Bardzo ważna jest cierpliwość nauczyciela, który pozwala uczniom wypowiedzieć się na temat książki w oparciu o zaprezentowane materiały, jak również doświadczenia i wiedzę. Nauczyciel monitoruje pracę uczniów przy komputerach, dostosowuje prezentację materiałów interaktywnych do tempa pracy uczniów.